№ 9 (33) [8—7 (05)] Рік видання — II-й

Ціна 15 коп.

ПЕРЕЦЬ червоний

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНИЙ ДВОХТИЖНЕВИК

ТРАВЕНЬ Харків, Сумський пров. № 5. Тел. 14-83 1928 РІК

ВІД РЕДАКЦІЇ: ЦЕЙ НОМЕР „Ч. П." ВИХОДИТЬ З ЗАПІЗНЕННЯМ З ПРИЧИН ТЕХНІЧНО-ВИДАВНИЧИХ.
В ЧЕРВНІ ВИЙДЕ ТРИ №№—10, 11 і 12-й.

ОБРАЗА

25 квітня минуло 15 років з дня смерти славетнього укр. письменника М. М. Коцюбинського
(Хроніка)

„Коцюбинський це етап, якого ми ще не перейшли, це справжня література"
Ю. Озерський „Комунист" № 96

Мал. А. Петрицького

— *Сучасний письменник:* — **Який там етап. За ціле життя жодного роману. От я: рік, як вивчився читати, а вже три романи написав...**

ПАТРІОТ

Мал. Л. К

5 травня — свято преси

Дочка редактора: — Тату, ви хоч би сьогодні не клали газети в калоші. Сьогодні ж день преси.
Тато: — Та це ж не моя газета.

ПАВЛУШКА

Мені — двадцять дев'ять.

Павлущі — п'ять років.

Дарма, що дні мого та його народження розділяє прірва щось у 24 роки. Ми з Павлушкою — друзі. Я для нього є провідник по темних пущах околишнього життя і енциклопедичним словником. Правда, Павлушка не визнає мого авторитету в де-яких галузях. Наприклад, ми рішуче розходимось в питанні про те, чи треба розбивати рогатою шибки в домі старої Горобчихи і чи треба лупити по мордасам сусідських дівчаток за те, що вони дражнять Павлушку:

„Павлушка—лягушка,

„Він козак,

„І в кізяк...

„Руки, як оглоблі,

„А під носом соплі"...

Павлушка не дарує такої образи. Він має могутню зброю проти кривдників: проти Горобчихи—рогатку; проти дівчаток—брудний, вкритий слідами жорстоких боїв—кулак.

Проти мене він також іноді намагається підняти цю надійну зброю. А загалом—ми друзі.

* * *

Вечір.

Я сижу край столу, читаю газету.

Павлушка захоплено розглядає мій годинник. Його страшно цікавить питання, чому це--коли взяти годинника в зуби, то тікання його чути виразніше?--коли ж вийняти з рота—тікання робиться глухим та невиразним? Павлушка з цього приводу засунув півгодинника в рот, на штани йому з куточків рота протяглася павутиною слина, очі вилуплені.

— Павлушко, не слинь годинника!

Павлушка виймає годинника з рота і, явно бажаючи „підлизатись" до мене, старанно витирає його хусткою. Я знаю, що Павлушка порушить зараз мій наказ „не відкривати годинника" і, залізши за шафу, почне колупати його старим пером.

Тому я садовлю Павлушку на коліна.

— Сиди отут мовчки.

Павлущі скучно. Він починає старанно колупати в носі.

— Павлушко, вийми пальця з носа!

— Ай!

— Годі колупати в носі!

— Це не твій ніс, а мій. Я в твоїм носі не колупаю.

Аргументація серьозна. „Крити" нічим, і я знову заглиблююсь у газету.

Павлущі знову скучно.

— Що ти читаєш?

— Не заважай. Газету читаю.

— А про що саме?

— Про основні завдання газетних бюр розслідувань.

— Про що-о?..

— Не заважай.

— Розкажи мені, як робиться газета.

— Дуже просто. От я, наприклад, вигадую якусь тему для статті або фейлетона. Сідаю до машинки, друкую й несу до редакції. Редактор проглядає фейлетон, ставить візу „друкувати", надсилає оригінал до друкарні, друкарщики складають, „спускають" набору машину—і другого дня ціла Україна читає мій твір.

— Чекай-чекай. Я нічого не розумію. Як то вони „складають та спускають у машину"?

— Це дуже легко пояснити. Складач сідає до лінотипу кладе перед собою оригінал, і...

— Якого лінотипу?

— Звичайного лінотипу.

— А що таке лінотип?

— А це така штукенція... Величезна така... чорна.

— А з чого вона робиться?

— З того... як його? Ага, знаю: із заліза.

— А як вона працює?

— Так і працює... Шипить, гуркотить... і працює. А потім, значить, заверстаний набор іде до ротаційки і...

— Якої ротаційки?

— Звичайної. Із заліза. Шипить, гуркотить... Величезні рулони паперу шиплять, як білі змії...

— Які рулони паперу?

— Білого паперу? Робиться з ганчірок.

— Як з ганчірок?

— А так. Дуже просто. Беруть ганчірки, пускають в машину... Велика така...

— Шипить і гуркотить?

— Відкіля ти знаєш?

— Догадався. Ну, далі.

— Ну й виходить папер. На цім папері чорною фарбою друкується газета, і...

— А фарба з чого? Теж із ганчірок?

— Ні, фарба із сажі.

Павлушка замислено подивився на стелю і мрійно сказав:

— Хочеш, я тоді далі розкажу сам?

— Запузирюй.

— Ось слухай. Далі газети складаються на автомобілі... величезні такі, чорні із заліза... шиплять і гуркотять... Потім навантажують на поїзди... Із заліза... шиплять і гуркотять...

Я ляснув Павлушку по коліну.

— Ну, годі, Павлушко. Я все це і без тебе добре знаю. Мені нема часу. Тепер ти знаєш уже, як робиться газета? Зрозумів?

— Прекрасно зрозумів. Дякую.

— Нема за що.

Я був захоплений Павлушчиною ввічливістю, своїми педагогічними здібностями, своїм енциклопедичним знанням газетної справи.

За п'ять хвилин я вже забув про Павлушку, бо сів писати статтю про те, як робиться газета.

Трохи згодом до мого слуха долинуло Павлушчине шепотіння. Він щось пояснював сестриці Ніночці.

Я прислухався. Павлушка хрипів од реготу.

— Ну, й журналісти тепер пішли, щоб їх чорти забрали! Можна здохнути від сміху. Я його, розумієш ти, питаю, що таке ротаційка,—а він, старий йолоп каже:—„Із заліза, шипить і гуркотить"... Ротаційка в нього теж „шипить і гуркотить"... Це в той час коли кожен піонер прекрасно знає роботу цих машин. Про техніку газетного діла він має таке ж уявлення, як я про теорію Айнштайна... Ну, й народ! Як їх тільки земля носить?..

Ніночка тихенько захихикала.

— Всіх їх треба б до школи першого ступня—та й край! Що там з цими ділетантами панькатись. Це-ж обскурантизм нечуваний! Сором! І ще корчить з себе освічену людину!

Я вхопив свою статтю і, сціпивши зуби, з насолодою роздер її на дрібні шматочки. Потім підійшов до телефону, викликав редактора і стомлено сказав:

— Я дуже хворий, Аркадію Степановичу. Я не можу дати вам на завтра статтю.

— Як! заверещав у рурці редактор. Ви мене без ножа ріжете. Хто ж мені напише? Ви ж у нас найкращий знавець техніки газетного діла!..

Редактор сказав правду: серед своїх товаришів по перу я славлюсь, яко найперший знавець газетного діла.

Добре ще, що хоч Павлушка про це не знає.

Леонід Чернов

ПОКАЗОВИЙ СУД

(Оповідання завклуба)

Ах, як важко, братці мої, культроботу налагодити. До того важко, що й сказати не можна. Іноді бувае от-от до кінця доводиш і раптом — трах! з'явиться яке-небудь сгерво, брякне два-три непідходящих слова і вся твоя робота летить до чортовій мами: Візьмемо випадок з Мишкою Бирдіним. Провадили ми одного разу показовий суд над п'яницею. Судді, хоч і вони, конешно, з питущих були, кріпилися все ж таки, бо як народ свідомий, розуміли, що випити й після суду можна, а поки, значить, треба сидіти і з культурного погляду всі „випивки" засуджувати. Важко це, звичайно. Ну та за ідею, думаю, і постраждать можна. От, значить, сидимо ми, слова різні проти п'янства говоримо і взагалі пропаганду ведемо, згідно з інструкцією.

Другий, бува й захопиться трохи і иноді, приміром, після особливо-апетитних слів, облизуватися голосно почне. Ну, а взагалі суд у нас проходив досить рівно й гарно. Самим небезпечним для суддів місцем, безумовно, з'являлося „пред'явлення річового доказу". Це коли секретар пляшку горілки на стіл ставить. Дуже я цього боявся. Як би, думаю, хто чого-небудь не викинув. Але все, як слід обійшлося. Тільки секретар, зараза, цмокнув дуже голосно, та один з суддів заїкатися почав. Ну, думаю, пора нам, значить, кінчати засідання, а то ще слиною братва вийде. Та й у мене, по правді, од цих „горільчаних" розмов в горлянці свербіти почало. Я, як голова суду, до прокурора:

— Ваше слово і не тягніть, будь ласка.

І тільки це він, як соловей залився про те, що алкоголь отрута і все таке инше, як у залю Мишко Бирдін влітає й кричить:

— Товариші! Пиво привезли.

Ну тут вже й судді не витримали; з місць позривалися і всім колективом до буфету. Публіка з прокурором попереду. Так от і було зірвано показовий суд. А через що? Через несвідомість. Потягнув же чорт Мишку саме в таку хвилину кинути таке необдумане гасло. Закричи він це хвилин п'ять після, нічого не було б. Суд вже закінчився б і всі судді і так були б у буфеті, а то на тобі...

Одначе, робити нічого; оголосили ми перерву до наступної суботи, а Мишку Бирдіна постановили одноголосно виключити з членів клубу.

І правильно: не зривай культроботи, сукин син.

Сергій Чмельов

ЗВИЧКА

Мал. Б. Фрідкіна

— Ти ж гляди, Петя, обережніше з самокритикою, а то ще чого доброго правду ляпнеш.

— Не турбуйся — я вже зі стажем: на десяти зібраннях самокритикувався і вее слава богу.

„Ц Е З А Р“

Мусоліні заявив, що він „хоче бачити Італію таку, як за часів Цезарів“

(З газет)

По фашистських застінках при допитах забивають цвяхи в пальці, поливають гарячою смолою і т. инш.

(З газет)

Мал. А. Петрицького

Мусоліні не тільки „хоче“, а вже де-що й зробив...

ПОДАРУНОК

(Драматичні картини)

I

Нещадим сидів як завжди за своїм столом і приводив до порядку папери — попросту підшивав.

Сьогодні Нещадимова голка непевно проходила крізь стоси папірців, кілька разів уже вколола до крови Нещадимові пальці, а номери паперів і дати плуталися місцями й завдавали зайвої роботи.

Вранці одержав Нещадим платню і в цьому власне була причина того, що голка трималася в руці непевно, номери й дати дозволяли собі жарти, яких Нещадим не припустив би в инший час, а сам він нервово совався на табуреті й бурмотів щось сердите й нерозбірливе.

А одержав платню — значить сьогодні треба буде обміркувати разом із дружиною як ті гроші розподілити.

Розподілити? Позика індустріялізації? Дрібнокрамничкове кредитування з ХЦРК? Борг шевцеві? Квартплата? І страшні примари йшли і йшли, а від платні лишалася... примара...

А дружині давно слід купити нову спідницю...

А Майко сьогодні, коли батько йшов на службу запитав, як запитував що-дня:

— Тату, ти принесеш мені сьогодні рушницю?

Нещадим сказав:

— Принесу, золотко, принесу...

Але Майко протяг:

— Тільки кажеш... все кажеш...

II

— Ну-ну, і про яку це красуню ти так уперто думаєш, що ніяк розштовхати не можу,— кричав на все помешкання діловод із загальної канцелярії Бухан.

Нещадим ніби від сну прокинувся. Голка спокійно лежала на столі, а номери й дати давно покинули свої недоречні жарти.

— Про що думаю? Просто спати схотілося, — збрехав, червоніючи.

— Спати? Ти краще „гоні монету“!

— Яку „монету“?

— На пиріг!

— Який пиріг?

— Ну, не знаєш ніби: начальників пиріг?!

— Кажи ділом, який пиріг, який начальник?

— Іменинний пиріг; наш начальник святкує іменини післязавтрого, дурна твоя голова.

— Не знаю чия голова дурніша, але ніяк не можу зрозуміти, яке відношення маю до іменин мого начальника. Мене-ж не кликано!?

— Хіба тобі не відомо, що всі службовці змовилися зібрати грошей купити начальникові на іменини пиріг?

— ? ?

— Ну не окай, а давай гроші...

Саме в цю мить до установи увійшла купа галасливих одвідувачів і не чути було яких агітаційно пропагандистських заходів ужив Бухан, але через кілька хвилин Нещадим витяг папірця, довго його розглядав, а потім нерішучо простяг Буханові.

III

На голову іменинної делегації обрали Нещадима.

— Ти будеш репрезентувати перед нашим начальником маси — мотивував до всього спритний Бухан.

У передпокої начальника було дуже накурено, пахло вином, а з кімнат нісся п'яний гомін.

Нещадим та инші два делегати не встигли навіть краватки поправити перед зеркалом, як двері заступила широка постать начальника. З-за його виглядали зацікавлені голови гостей.

Нещадим виступив наперед, кашлянув і почав:

— Дорогий і поважний...

Тут голос зірвався і нічого не допомагало покашлювання. Ззаду боляче щипався Бухан.

Начальник тоді простяг руки до таци з пирогом, що пишною горою затуляв дефекти Нещадимового туалета й сказав:

— Годі... Не треба слів... Я прекрасно розумію почуття, що вас зворушують.

І поговоривши ще трохи про те, що він иншого й не чекав від підлеглих йому, начальник повів їх до їдальні. Нещадимові випало сидіти так, що зліва його був начальник, а зправа дама подібна до паляниці. Перед ним поставили бокал і забули про його.

Нещадим бачив, що всі навкруги балакають. Він підніс до рота руку й тихенько кашлянув.

Ніхто на його не звернув уваги...

Нещадим кашлянув дужче...

Ніхто й не подивився...

Тоді Нещадим, не наважившися потурбувати начальника, що саме старанно поїв якусь нафарбовану панночку і шарудів лівою рукою під столом, звернувся до дами праворуч:

— А ви знаєте, наші товариш начальник дуже...

Дама здивовано на його поглянула й продовжувала попередню розмову.

Тоді Нещадим вирішив пити.

Вино дуже опекло всередині і схотілося, раптом, додому...

Коли проходив через кухню, побачив Бухана: той півлежав на лаві з масною куховаркою; перед ними стояла пляшка горілки...

IV

Дружина дома зустріла непривітно. Діти вже спали.

А коли лягали спати, сказала з дріжжю в голосі:

— Ти й забув, що сьогодні день народження нашого Мая.

Май — нещадимів первенець.

В. Ярина

ЗРОЗУМІЛО

Мал. Б. Фрідкіна

Через систематичні прогули деяких робітників, Харк. паровозні майстерні (ХПМ) випускають з ремонту на 8 паровозів менше норми

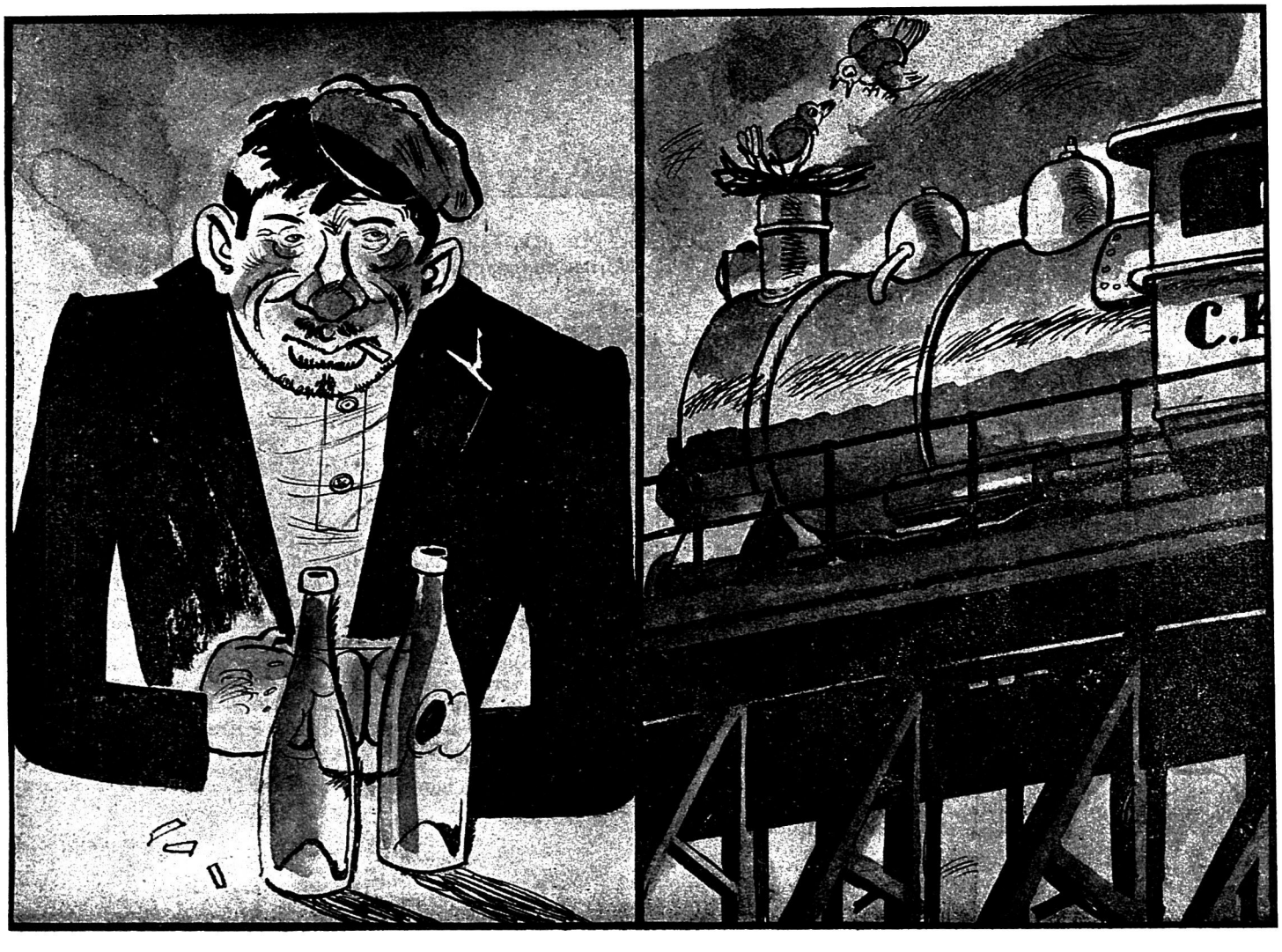

Коли робітник з „парою“, тоді паровоз „без пари“

„НЕ ЗАБУДЬТЕ СПОМ'ЯНУТИ НЕ ЗЛИМ . . . “

На могилі Т. Г. Шевченка будується готель. В театрі при готелю весь час буде демонструватись кіно-фільм „Тарас Шевченко“

(Хроніка)

Мал. Л. Каплана

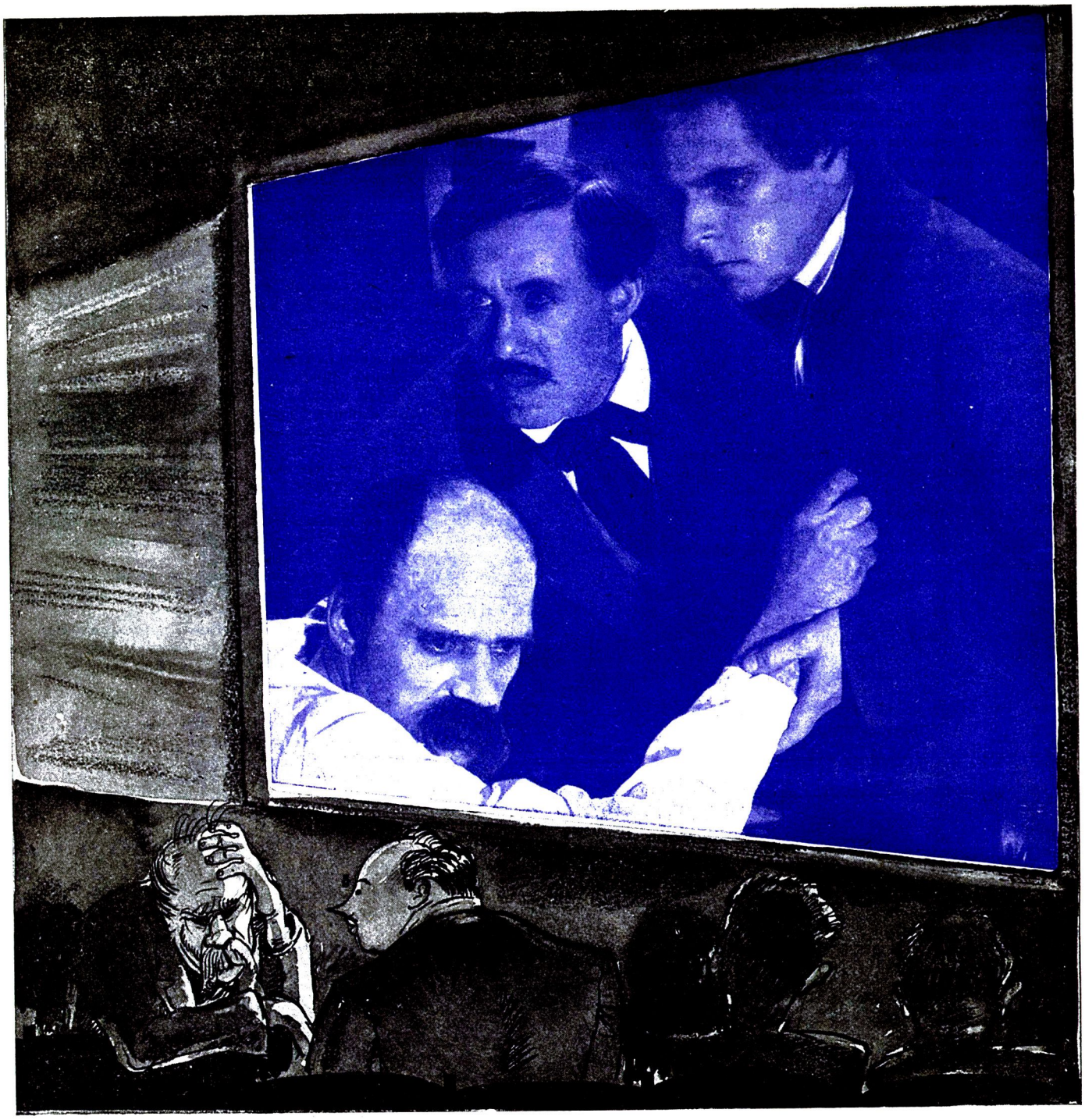

Голова Головнауки тов. Озерський: — **Чого засмутилися, Тарасе Григоровичу?**
Т. Г. Шевченко: — **Так мені, знаєте, ВУФКУ життя споганило, що остогидло на нього дивитись**

ДРІБНІ ОПОВІДАННЯ

Формалізм

Письменник написав казку і поніс до редакції.

В казці розповідалося про те, як в одній невідомій країні спалахнула революція. Велична, величезна революція. Люде тієї невідомої країни, скинувши вікове рабство, з піднесенням почали будувати нове, вільне життя. Будували величезні електростанції, фабрики, заводи. Культурні досягнення тієї невідомої країни були навдивовижу всім сусідам.

Одне тільки було погано в тій невідомій країні. Сильно почав панувати формалізм...

. . . . . .

— Стій, стій, стій,— сказав редактор,— що ви мені голову морочите. Це ж ви про СРСР пишете?

— Так,— відповів письменник.

— А чому ж невідома країна, чому „казка“?

— Форма... Таку форму взяв.

— Форма? А вам відомо, шановний товаришу, що формалізм зло, з яким треба боротись... Не піде.

І не пустив редактор казки.

. . . . . .

Правильно зробив редактор. Формалізм не те що, а просто душити треба. Бо він заважає нам будувати нове життя. Так заважає, так заважає ..

Номерок і печатка

На трибуну вийшов оратор. Публіка влаштувала йому овацію.

— Хто цей оратор,— спитав я громадянина, що стояв поруч мене.

— Хіба не знаєте, це ж товариш N,— і громадянин назвав мені прізвище відомого вождя.

Оратор говорив блискучу промову про завдання моменту, про ролю пролетаріяту в угворенні всесвітньої революції.

Слухачі багато разів переривали його слова бучними оплесками.

— Говори, говори,— почув я біля себе голос того ж таки громадянина, що раз уже звертався до нього.— Впливай на маси. Веди до перемоги! Ич — овації, аплодисменти...А хотів би я знати, був би такий успіх як би не я? Овації оці та піднесення? Як раз?! Та хіба публіка...

— Хто ж ви такий,— зацікавився я.

— Хто, я? Я, товаришу, регістратор з Окрпаркому і в мене вчора тов. N мандат реєстрував на право виступу на цьому зібранні. А не зареєструй я йому мандата, не постав номерочка та печаточки був би успіх, були б овації? То-то бо й є! А публіка? Хіба вона знає. Їй аби говорили. Говори, говори . . . . . .

. . . . . .

Велика штука номерочок і печаточка за наших часів, шановні респубґіканці. Правда?..

Вас. Чечвянський

БОРОТЬБА З ПРИРОДОЮ

Це правда, що вранку накрапав дрібненький дощик, але на ту годину, коли Омелько Гайка стал у чергу за получкою, вітер перегонив з півночи на захід окремі розшарпані хмари, а дощу вже не було.

Дощ був підставою зайти з Трохимом Стружкою до пивної — переждати негоду, а тепер, коли дощ, як навмисне перестав, підстави вже ніби й не було. Гайка мав совість, а крім неї ще й зародки пролетарської свідомости.

— Цікаво, що тепер Стружка скаже,— подумав совісний Омелько, перелічуючи гроші — 48 карб. 75 коп. І ще подумав про дощ:

— Перестав, коли не треба...

Гайка твердо вирішив їхати додому. До-речи, він згадав, що урочисто обіцяв жінці в пивну не заходити. А раз обіцяв, то зламати слово ніяк не можна. Свідомість — перш за все.

Пройшовши прохідну, Гайка напоровся на Стружку. Той, з руками в кешені, заклопотано поглядав на небо й пильно стежив, як пересувалися хмари. Спинився й Омелько.

Стружка показав рукою на захід і сумно промовив:

— Ось!..

— Що? — не зрозумів товариш.

— А те, що бачиш. Ач, як насуваються!

— Хто насувається?

— Та хмари ж!

Гайка трохи поміркував і зауважив:

— Мені здається, що вони відсуваються...

— Омельку, не говори дурниць! Я вже півгодини отут стою і вивчаю напрям вітру. Кажу тобі — насуваються. Ох, і дощ буде! Ох, і промокнемо ж! Знаєш, треба десь переждати...

Обидва глянули вздовж вулиці й погляди їхні перехристилися в одній точці. Для кожного читача мусить бути ясно, що за цю точку правила їм вивіска „Нової Баварії". Але в Омельковій душі ще борсалися зародники свідомости. Він нерішуче промимрив:

— Може б краще до чайної зайти? Якось пристойніше...

— Товаришу! — відказав Стружка,— може б і я хотів до чайної, так де ж її взяти? Ближче за три верстви не знайдеш. Відкрили, бач одну на всеньке місто. Показова... Дуже далеко. А тут ось-ось дощ...

За яких п'ять хвилин друзі сиділи за столиком.

— Півдюжини? Дюжину? — схилився над ними офіціянт.

Гайка соромливо відмахнувся рукою:

— Та нічого ж подібного! Ми ж тільки дощ переждати. Пару дайте. Ну, й горошку там, чи солоних бубличків.

Чи довго ж людям, перевтомленим виробничою роботою, випити пару пива? Вони й не счулися, як випили другу. А тоді Стружка уважно подивився у вікно й подав таку інформацію:

— Дуже хмарно. І горобці турбуються. Ось-ось почнеться...

Гайка покрутивши в пальцях бублика, безжурно відгукнувся:

— Ну, то нехай собі. І ми почнемо. Ей, браток! Баварія! Сюди!

— Півдюжини?

— Троша! Він мене ображає: півдюжини! Люди від дощу сховалися, від стихійних явищ природи, а він — півдюжини! Дюжину пляшок! Дюжжину р-раків! Дюж-жину папірос!..

— Правильно!—погодився Стружка.— Оце правильно. З природою инакше боротися трудно.

— Розмова перейшла на явища природи.

— Троша! Ти ж кончив лікнеп, ти ж усе знаєш... С-скажи: дощ — це ж вода?

— Вода. Не солона.

— От бачиш! Вода. А як би з неба капало пиво? Це ж думка, га?

Стружка з пошаною подивився на друга.

— Ах, і голова ж у тебе! Ото б життя! Під кожну ринву — барилко, відро, миску...

Але Гайка раптом засмутився.

— Троша! А як... посуха? Буває ж?

Та Стружку вже нічим не можна було збентежити. Він зневажливо розшматував рака й махнув рукою навколо себе.

— А оце ж на що? Ринва-ринвою, а „Нова Баварія" теж на своєму місці.

— Друг! Дай я тебе поцілую. Що то значить — лікнеп. Голова! А я думав — закрити, бо як у кожного своя ринва...

— Ніззя закривати. Посуха...

— Дай іще поцілую. За посуху!

Гайка поцілував рака й почав стромляти його в порожню пляшку.

* * *

Дощу того дня так і не було, але щирі друзі й без дощу добре намокли. Трохимові сліди загубилися в нетрях великого міста, а Гайка над вечір знайшовся. Якесь первісне чуття провадило його додому. Ще яких два квартали й Гайчин робочий день закінчився б жінчиною качалкою, та ба — не дійшов, сердега...

* * *

— Чому ж далі не їдемо? — питали пасажири. Чи знов той умформер?

— Умформер справний, — з'ясував кондуктор,— а передні вагони стоять, то як же їх обминути?

Пасажири повиходили з вагонів. На трамвайних рейках лежали людські ноги. Ясно, що то були Омелькові ноги. Тулуб з головою нерухомо лежав осторонь, ані трохи не заважаючи трамвайному рухові, але ж ноги! Що робити з ногами?

Підійшов міліціонер, серйозно поглянув на ноги, на вагони, на величезний натовп людей і сказав, що сам розвязати цієї справи не може. За півгодини в підрайону прийшли вони втрьох і почали радитись на місці події. Пасажири виявляли нетерпіння:

— Та візьміть його за ноги й відкиньте на два сажні. Вагони ж стоять! Рух припинився!

— Не хвилюйтесь, громадяни. Ми його може й відсунемо, але треба ж обдумати.

Відтягнули Омелькові ноги. Один з міліціонерів став біля нього на варті, другий пішов по візника, третій розігнав дітей, справедливо кажучи:

— Марш, пацани, зцюдова! А то ще й собі таких прикладів наберетесь.

Не втрапив Гайка додому — приставили його з почотом до району. Як несли його до камери спеціяльного призначення, то на мить очутився Гайка й вигукнув:

— З-за п-пос-суху! Дві дюж-жини раків! Троша, дай я тебе поцілую...

В. Маньківський

ТРЕБА ПОНОВИТИ РЕПЕРТУАР

„У нас на копальні 6 раз ставили оперу „Севильський Цилюрник", а помитись робітникові ніде—нема бань!".

(З листа робітника Донбасу)

Мал. Б. Фрідкіна

— Все „цилюрник" та „цилюрник". Що-б поставити „Донбасівський Банщик". Хоч би *подивитися*, як люди миються

ДРУГ ПТАХІВ

Мал. Л. К.

На початку весни майже скрізь відбувся „день птиці“

— Ти, голубко, курку взавтра даси, бо сьогодні день птиці

АНТИЗАСІДІН

1

... Далі так існувати ставало не можна. Стоголова гидра засідательної манії виссала всенькі соки з нещасної установи. Засідали вдень і вночі, і врешті дійшли до того, що мозолі собі насиділи.

2

Молодий енергійний і робкор Незабудкін вирішив знищити це зло. Вже зо три місяці працював він у вільні від засідань хвилини над таємничими досвідами з хемії. У кабінеті Незабудкіна, вдома, що він (дім) містився між шафою і водонагрівателем „Феб“, у ретортах і колбах готувався винахід.

І настав день... Незабудкін, що обличчя йому сяло гордим світлом, гаряче доводив голові установи все зло від засідань.

— Так, товаришу,— сказав голова,— але-ж що ви можете запропонувати конкретно?

Незабудкін витяг з несесера флаконочика з „Антизасідіном“.

— Однієї десятої міліграму цієї дивної рідини досить, щоб найзапекліший засідальник відчув би гаряче прагнення знову стати простою й хорошею людиною. Йому забажається яко-мога скоріше змінити душний кабінет на запахи польових трав і квітів... Легке й приємне свербіння в засідательній області примусить його рухатися, робити щось ділове і потрібне. Засідання обридне йому до краю...

Таким чином, користуючися з мого винаходу, люди звикнуть до моментального вирішення найскладніших питань хвилин за 10 — 15.

Зворушений голова тиснув руки Незабудкіну і поставив його доповідь на найближче засідання комісії по боротьбі з засіданнями.

3

Давно вже закінчив Незабудкін свою доповідь. Але страшна небезпека грізно насунулася на винахід. Звиклі до безконечних засідань, балакуни-бюрократи, члени комісії пустилися в дебати. Дим цигарок заволік всю кімнату густим сірим туманом.

Хтось вніс пропозицію: „доручити спеціяльно виділеній підкомісії скласти календарний 10-тирічний план розгляду попередніх заходів до підготування систематичних заходів до складення плану розгляду властивостей винаходу.

Коротко кажучи, „Антизасідінові“ загрожувала загибель у нетрях бюрократизму.

4

Геніяльна думка осінила геніяльну голову Незабудкіна. Тихенько вийшовши до коридору, він знайшов кур'єршу, що подавала чай і дав їй флаконочик, наказавши влити по малесенькій дозі рідини до кожної шклянки.

І кур'єрша зробила так. І члени комісії випили чай з дозою „Антизасідіну“...

5

Почалося дивне і страшне. Засідальники повстрибали зі своїх місць і для початку виконали веселий фокстрот. Скаженно прискорюючи темп, фокстрот перейшов у пекельну тарантеллу. Меблі літали по кімнаті разом з танцюристами. Вилетіли шибки. Засідателі почали співати: кожен своєї. Голова грав на „Ундервуді“, наче на піяніно. Охорона праці била себе п'ятами там, де можна п'ятами влучити.

Член правління користався з стінного годинника, як з тамбурина. Представник бюра секції виконував танок Йосипа Прекрасного. Головбух цілувався з гучномовцем і називав його своєю собачкою. Зі стелі сніжними метеликами падала штукатурка. Другий член правління безжурно і старанно скидав з себе одіж. У білизні він скидався на лисого купідона.

Незабудкіна вкинуло в піт і в холод.— Занадто велику дозу вляла чортова ідіотка,— подумав він. Але, бувши людиною міцних нервів, він не розгубився Скочивши на стілець, він вигукнув у всю силу своїх тренованих легенів:

— Так як, ухвалили?

— Ухвалили, сто чортів і одна ковінька!!! — почув він у відповідь. Як осіннє листя, неслися члени комісії в божевільній клоунаді.— Крий на всі заставки! — гукали вони,— закозулівай!

— У протокол занести?

— Заноси, такий-сякий, лобуряка! — кричали колишні засідальники,— тепер все дозволено... І-го-го-о!!!

Холоднокровний Незабудкін заніс постанову про прийняття до вжитку „Антизасідіну“ в протокол і записав у себе в блокноті:

„Завелика доза небезпечна. Замість бадьорости, сполученої з свербінням — цілковите натхнення. (В цей момент третій член комісії, просякнений ентузіязмом, крутився довкола себе самого і гучним голосом пророкував загальне скорочення штатів у 8793 році). Дозу треба призначати обережно“.

Записавши ці нотатки, Незабудкін телефоном попрохав пожежну частину вислати кілька хлопців з брандзбойтом.

З гідрою було покінчено. Так чи інакше, а ідея перемогла.

Олаф Кракен

„НАПИНАННЯ ПУПА“

15. Как перевести украинское выражение „напинати пупа“.

З „новой ігри“ „Харьковского Пролетария“

Для „гри“ — куди не подивися —
Питань є ціла купа.
Невже неможна обійтися
Без „напинання пупа“?

А.

ТОВАРИШ АНДРІЙ ХВИЛЯ—ЗАВІДУЮЧИЙ ВІДДІЛОМ ДРУКУ ЦК КП(б)У

(Дружній шарж)

Мал. Л. Каплана

День преси пройшов під лозунгом: „книгу в маси“

— З нашими експедиціями, з нашими відділами розповсюдження,—не инакше, як самому доведеться книжки в маси розносити

СЕЗОННА ХВОРОБА

Мал. С. Зальцера

— Що ви найшли у хворого Петрова?!

— Крім великого бажання їхати на курорт — нічого.

БУБНА-КОЗИР

— Яка година?

— Десята.

Коли б мені, того вечора сказав хтось, що від такого скромного запитання і такої ввічливої відповіди може бути неприємність, я б неодмінно поцікавився:

— А чи не хворий ви, громадянине?

Я б навіть помацав такого дивака за голову.

Ми, цеб-то я та мій друг Бубна, сиділи одного вечора в міському сквері. Над нашими головами вже давно сяяла електрика, а оддалік хріп, мов недорізаний гусак, гучномовець:

— Шшшто ви... пусссти-те...

Невже ото така гидота? — спитав я в свого друга Бубни.

— Де?

— У Харкові... Москві... Берліні... Чорт його знає де... Чуєш хтось когось не пускає.

— Та це ж ось під кущем.

Я повернувся і одхилив кілька гілочок. Під кущем, справді, вовтузилося дві постаті: одна просилася, а друга не вважала ні на які прохання і виходила не ідилія, а якась радіо-передача...

Мій друг Бубна позіхнув, потягнувся:

— Ходім спати.

І в ту ж мить мою барабанну перепонку поколивав инший, просто небесний голос:

— Яка година?

— Десята — відповів Бубна.

Дивлюся — мого друга Бубну фамільярно бере обруку струнка білявка і, посміхаючись до мене, каже:

— Я його на одну хвилинку.

Оце і все. Більше нічого не чув і не бачив.

І тепер, коли ми ідіотами сидимо на ганкові народнього суду, дожидаючи виклику, я почуваю себе справжнім мучеником.

Мій друг Бубна, ходить хвилюючись по подвір'ї, а струнка білявка повернулася до мене огрядною спиною і щось думає. Я, звичайно не фізіономіст, але знаю напевне, що вона думає про аліменти.

А взагалі як розказати, так це дуже прикра історія. Дівчина спитала — „яка година", парубок відповів — „десята" і в наслідок,— будь ласка одну третину... Хто тут винен — чорт його знає.

— У всякому разі я нічогісінько не знаю — кажу Бубні.

— Як не знаєте?—тіпонулася мов опечена білявка.— А хто з Бубною сидів того вечора на лаві в сквері?

— Я сидів.

— Ну.

— Ну сидів і... і... ніколи не можу припустити, щоб Бубна...

— Не їкайте, будь ласка. Всі ви однакові. Чесній женщині не можна спитати, яка година... Але нічого. Я вас взяла за свідка другорядного. Свідчитиме про все мій колишній хазяїн.

— Бубна підбіг і рвучко сіпнув мене за рукав:

— Не балакай з нею. Бога-ради не балакай. Це не женщина, а тигр бенгальський... Запевняю тебе — я не винен. Я справді відповів — десята година, але коли б я знав, що мені за це доведеться згодом стояти на суді — я б разбив був годинника об першу лаву...

Свідок — білявчин колишній хазяїн, підтоптаний уже дідусь, що сидів тут же на ганку, крекнув, поворушився і почав:

— Слухаю я вас, діти мої, тай думаю — у житті як на довгій ниві — всього трапляється. От спитала дівка — яка година і заповітрилася. По весні, голуб'ята, цієї пошести не втечеш. Не годинником, так рукавичкою, не рукавичкою, так хусткою, а чимсь уже зачепить... Знав я одного залізничника. Парубіяка — дуб. Жонатий був і жив з дружиною лагідно. Дітей у них, правда, не було, та й хто тепереньки по них журиться, Жили без дітей... Якось по весні попросилася до залізничника на кватирю панчішниця. Молода і пружиниста як десять гумових ляльок. Живе панчішниця у залізничника місяць, другий... Залізничник її поважає, обдаровує ласками... Та й дружина залізничникова не від того. А тим часом сусіди вже сокочуть: бач, мовляв, однієї жінки йому, харцизяці, мало... І отак в-осени, коли вже вся околиця говорила — дівча взяла та й заповітрилася на дитину. Справді, халепа! Залізничник спокійно одвіз панчішницю до лікарні, а сусіди до дружини залізничникової.

— Та хіба в тебе очей немає? Та ти б йому, супостатові, всю чуприну вискубла. Чоловік живе з квартиранкою у оідної жінки на очах. Та де це видано? Да де це чувано?

Сміється залізничниха:

— Не вірю, каже.

А залізничник панчішниці і подарунки до лікарні носить і турбується її здоров'ям і... одним словом, факт.

Породила панчішниця дитину — попрощалася із залізничником. Подякувала і пішла собі на иншу кватирю.

Минув може місяць, а може й два. Викликають залізничника до суду:

— Жила у тебе панчішниця?

— Жила.

— Дитина твоя?

— Ні.

А свідків — всенька околиця.

— Залізничникова дитина, та й край.

Засумував бідний залізничник. Не вірить суд залізничникові. Свідкам вірить.

— Ваше останнє слово.

Залізничник почервонів, озірнувся, а тоді й каже

— Не моя дитина, товариші судді. Я, справді, упадав біля панчішниці, подарунки їй носив, а дитина не моя.

— Якже не твоя, як ось свідки.

— Та я... Мені, товариші судді, ніяково, соромно про це говорити... Я не можу... Фізично не можу... Ще на війні...

Дідусь скінчив. Його оповідання вплинуло на нас і мовчки доповнювали зміст своїми фантазіями, першим очуняв Бубна:

— Яка мерзота!—сказав, сціпивши кулаки.

Але у цей момент почали вигукувати наші прізвища і Бубна замовк. Я підвівся — білявки біля нас уже не було.

— Де позовниця? — спитав діловод.

Позовниця де? — закричав суддя.

— Та де ж, справді, позовниця, — кинулися ми всі.

На подвір'я ввійшов візник:

— Кого це ви шукаєте? Білявку таку струнку? так вона ж взяла „ванька".

— Втекла?!

Дідусь нахилив голову, подумав щось, а тоді до Бубни:

— Тепер і я бачу, що дитина не твоя.

Юх. Гедзь

Дерка ем

ОБУРЛИВИЙ ВИПАДОК БЮРОКРАТИЗМУ

Ми звикли до випадків бюрократизму, але в Луганському стався, мабуть, найобурливіший з усіх. Якийсь фін-інспектор Лазарев, найшовши в борщі з їдальні № 1 ТСТ звичайного таракана, склав про це акта. Мало того, він запропонував

„співробітниці їдальні Матвеєнко прибрати таракана зі столу, але вона відмовилася".

І справді. Можна тільки дивуватися витриманості т. Матвеєнко. Що б то було, коли б вона прибрала всіх тараканів, що їх відвідувачі витягатимуть з борщів, котлет то-що і підписувала всі акти. Ви уявляєте собі, яку величезну бухгалтерію довелося б заводити.

Правильно, тов. Матвеєнко. До чорта ці бюрократичні акти.

„ПРОПАВ Я, МАЛЬЧИШКА..."

По суті це майже зовсім приватна справа тов. Бурченка. Правда, він що-дня піячить. Але, кінець кінцем, що ж поробиш,— така натура. І не так уже це дуже скандально. Трапляється, що поб'є посуд, иноді комусь заліпить „в карточку", але чогось дуже особливого немає. Єдине, що нас турбує, це та пісня, якої постійно співає тов. Бурченко під час „нагрузки": „Пропав я, мальчишка, пропав я навсегда". Ми побоюємося, що „пропав" не тільки один „мальчишка"— тов. Бурченко, але пропадуть і ще кілька „мальчишок" бо їхні гроші пропиває відповідальний секретар Геніческого „Д. Д." тов. Бурченко.

ПРО АБРИКОСИ, ЯСЕНИ І ИНШУ „ЛИПУ"

Нам пишуть:

Дніпропетровське бюро громадських робіт призначило за садівника кол. поміщика Кільмана, хоч він не може відріжнити ясеня від абрикоса і дикої вишні від акації. Для Кільмана, звільнили посаду, вигнавши справжнього садівника.

Робкор обурюється, що Кільман не може відріжнити ясеня від абрикоса. Тов. робкоре, не дивуйтеся, це не легка штука. Адже в самому бюрі не можуть відріжнити „липу" від не липи.

ФОРМАЛІН

„...Для завода ім. Радченко в Краматорській зробили бухкнижки на 800 крб. Тепер форму змінили і книжки на 800 карб. валяються на горищі.

Завжди в нас так. Роблять і недороблять. Форму книжок знайшли, а форменні головотяпи залишилися непорушні. Як то кажуть: формально правильно, а по суті... формаліном би їх протруїти слід по всій формі.

УКРСИЛІКАТТРЕСТІВСЬКА „ВІКТОРИНА"

Один із артемівських вождів Укрсилікаттресту тов. Яндовський „в минуту жизни скучную" написав новий твір. Подаємо цю геніяльну річ для загального відома:

1. Кому вы подчинены? 2. С кем вы соподчинены? 3. С кем и по каким вопросам вы связаны? 4. Какие дела входят в круг вашего ведения? 5. За что вы отвечаете и как вы отвечаете? 6. Что вы решаете самостоятельно и что требует санкции высших работников и каких работников именно? 7. Об'ем вашей работы? 8. Что вы согласуете и с кем? 9. Техника вашей работы (детально)? 10. Кто вам подчинен? 11. С кого вы имеете право требовать? 12. Кому и какие распоряжения вы имеете право давать?

Ми дозволяємо собі відповісти тільки на п'яте запитання Укрсилікаттрестівської „Вікторини". Ми вважаємо, що ви „ни за что не отвечаете", т. Яндовський. Инакше ви не дозволили б собі зморозити на папері таку феноменальну нісенітницю.

ПОТРІБНА ОДМИЧКА

Одеський „Червоний Степ" сумно згадує, що

„з 2261 дописів, що ми їх надіслали на розслід, на 1.026 (41%) не одержано зовсім відповіди".

На першому місці серед цих „невідповідних" установ галопом скаче одеська прокуратура. Вона поховала за першим розрядом 57 листів. А далі йдуть... та кого тільки немає. І Окрсуд, і Окрміліція, і РСІ і Уповнаркомторг, і ОкрКК, і Окрвиконком, і...

Але поза всякою програмою йде до фініша Культзмичка. Коли всі инші установи відповідали хоч на частину листів, Культзмичка твердо мовчала і не відповідала ні на один. Міцно замкнено двері в Т-ві „Культзмичка".

Невже ж ніяка культ „одмичка" не може вплинути на Культзмичку?

ЗВОРУШЛИВИЙ ЗАКЛИК

По Харкову розклеєно плаката:

ГРАЖДАНЕ, ПРОДАВАЙТЕ НЕНУЖНЫЕ ВЕЩИ ТРУДКОЛЛЕКТИВУ КОМБОРБЕЗА „УТИЛЬСЫРЬЕ" ЭТИМ ВЫ ПОМОГАЕТЕ БЕЗРАБОТИЦЕ

А не краще було б *боротися* з безробіттям? Що ви скажете, товариші, з „Утильсырья"? Доречи, як у вас справа з Лікнепом?

.....

ОБРАЗА

Зіночка Гудзик, робфаківка, протиснулась, нарешті, в вагон переповненого трамваю, але й тут не могла віддихатись.

Народу в вагон набилося стільки, що не можна було поворухнутись.

Погляд Зіночки вп'явся в якусь неймовірно гладку даму з трьома підборіддями, і Зіночку охопила скажена лють.

— Ще й в трамвай пруться, непманяки чортові!— подумала Зіночка. Тільки місця займають. Не можуть візником або автом їздити. У тебе в кешені вітри віють, а в неї он годинничок золотий на грудях. На той годинник можна два місяці жити й півдесятка зачотів здати. Стерво товстозаде!

— Прош-ш... взяти білети...— заспівав кондуктор.

Зіночка передала кондукторові гривеника, одержала квиток і в ту ж мить відчула, як чиясь чужа рука залізла в кешеню її пальта.

— Що таке? — схопилась дівчина.— Злодій?

Перше її бажання було — вхопити злодія за руку, зчинити галас, спинити вагон і з скандалом віддати ганебного злочинця до рук міліціонера.

Але раптом Зіночка вся затремтіла від якогось мстивого, болючого, зловтішного почуття.

— Хай! Хай забирає ті дві копійки, що лежать у мене в кешені. Хай поживиться. Хай знає, як обкрадати робфаківку!

Подумала — і зараз же полапала кешеню: вона була порожня. Дві копійки зникли.

Зіночка ледве здушила в собі злорадній регіт.

— А що, поживився?.. Вскочив?

Лють перегоріла, і натомість прийшла лукава молода веселість. Дівчина, безтурботно посміхаючись, дивилась, як кривилося й червоніло випещене обличчя гладкої непманки: біля неї переступав з ноги на ногу нервовий молодий юнак з чорними гарненькими вусиками — і, очевидно, час від часу необережно наступав їй на ноги. Дама иноді щось обурено бурмотіла, а юнак що разу гречно прохав пробачення.

— Який він гарний,— тепло подумала дівчина і почала просуватись до виходу.

Біля самого виходу Зіночка знову відчула чиюсь руку в своїй кешені.

— Ну й злодіїв же в цій столиці! — подумала Зіночка, стрибаючи на брук.— І не соромно їм? До робфаківки в порожні кешені лізуть...

Підійшла до крамнички купити хліба, засунула руку в кешеню... і витягла звідти щось загорнуте в папірець.

Тремтячими руками розгорнула й побачила: 1. Свої дві копійки; 2. Золотий годинник, що висів на грудях тієї гладкої дами,

Зіночка рванулася за трамваєм. Трамвай зник за рогом. Дівчина розгублено зупинилася серед вулиці.

— Баришня, баришня! — долинув до її слуха голос з якогось темного кутка.—Там ще й записочка. Потрудіться прочитати записочку.

Зіночка розгладила папірець і прочитала нерівні, писані оливцем рядки:

— Не побрезгуйте прийнять цей скромний подарунок од Васьки Заблуди. Що я вор,— так это правда, не спорю. Но када бачу бідну студентку радом з такою гладкою непманською загнібидою, – так і починає свербіти і серце, і руки. Не смущайтесь. Її чорти не візьмуть, а вам вони нужнєв. Простіть, що насмілився залізти до вас у кешеню, ошибся. Бувае. Прощайте.

Уважаємий вами
Василь Заблуда.

Зіночка кинулась до темного кутка, але там вже нікого не було. Була тиша, а вверху співчутливо й лукаво підморгував лихтар.

Леонід Чернов

РЕДАГУЄ КОЛЕГІЯ Видае ДВУ

Упрліт № 37/ж. Друга друкарня і фотоцинкографія Видавництва „Пролетарий". Замовл. № 503. Тираж 21.500

ЧИ ДОВГО, УМІЮЧИ

Мал. Б. Фрідкіна

По парках і по дачних місцях багато п'яних
(Факт)

Чим не курорт, братця: і повітря, і сонце і навіть „мертва година"... з перепою